

Echo uit Afrika en andere werelddelen

90E JAARGANG • NUMMER 3
mei - juni 2023
TWEEMAANDELIJKS

Echo uit Afrika en andere werelddelen is een tweemaandelijks missietijdschrift uitgegeven door de Missiezusters van St. Petrus Claver Bouillonstraat 4 – 6211 LH Maastricht

Telefoon: 043 – 3212158
ING Bank: NL47 INGB 0001 0415 36

Abonnement € 10,-
Steunabonnement € 15,-

E.mail: info@stpetrusclaver.nl
Web-site: stpetrusclaver.nl

Voor België
Postrekening: BE33 0000 9608 3146
BIC: BPOTBEBIXXX

ANBI instelling

Pauselijke gebed intenties

Juni 2023:

Voor de afschaffing van foltering

Bidden wij dat de internationale gemeenschap zich concreet inzet voor de afschaffing van foltering en de steun aan de slachtoffers en hun families waarborgt.

Juli 2023:

Voor een eucharistisch leven Bidden wij dat de katholieken de eucharistieviering in hun leven centraal stellen, die de menselijke verhoudingen diepgaand verandert en de opening is voor de ontmoeting met God en met hun broeders en zusters. .

**Jezus
zachtmoedig
en nederig van
hart, maak
mijn hart
gelijkvormig
aan Uw Hart.**

Amen

**H. Hart van
Jezus feest,**

16 juni

Kameroen

Een droom die werkelijkheid wordt

Zuster Amadea Sowinska, PSDC

De zusters van de Goddelijke Voorzienigheid zijn in Kameroen aangekomen in het jaar 2000 en zijn het apostolisch missionair werk begonnen in de stad Ayos, gelegen in het centrale deel van Kameroen, in het bisdom Mbalmayo.

Bij het realiseren van het charisma van hun congregatie, voelen zij zich een instrument van de Goddelijke Voorzienigheid, die waakt over ieder persoon, die in nood is en eenzaam, en zij schenken grote vreugde, die wordt ervaren in het concrete leven van iedere dag.

Een grote vreugde ondanks de moeilijkheden

Uiteindelijk is een jaar geleden de grote

droom, die wij in ons hart als zusters missionarissen meedroegen, kunnen gerealiseerd worden: wij zijn er in geslaagd om een weeshuis voor kinderen te openen! Wij hebben het genoemd het huis van de Goddelijke Voorzienigheid voor kinderen.

Wij nemen jonge meisjes op, waaronder 15 jongeren en kindjes, de oudste is 16 jaar en de kleinste nauwelijks drie. Sommigen van hen komen van het Engelstalig deel van Kameroen, zij zijn gevlucht uit de zone waar oorlog heerst. De eerste tijd van het weeshuis was niet gemakkelijk voor niemand, noch voor ons, noch voor de kinderen, als je weet dat ze uit verschillende stammen afkomstig waren. Daarbij komt nog dat sommigen van hen op hun broze schouders vaak een zeer moeilijke voor geschiedenis meedroegen: de kleine meisjes leefden vaak in kleine dorpen, ver afgelegen van de grote centra en moeilijk bereikbaar met de lokale middelen.

Zij moesten alles leren vanaf het begin. Voor velen van hen, thuis een bad ter beschikking te hebben en stromend water te kunnen gebruiken was vaak een eerste ontdekking: basishygiëne leren was een grote uitdaging voor ieder van hen. Tijdens de beginperiode werden wij ook geconfronteerd met verscheidene ziekten van de kleinsten.

De dankbaarheid

De verantwoordelijke van het tehuis is Zuster Amadea, die zeer goed de geschiedenis van ieder meisje kent. Na de dood van de ouders van de meeste

Kameroen

kinderen, worden zij, in plaats van naar school te kunnen gaan en te spelen, uitgebuit en gedwongen te werken.

In ons Huis van de Goddelijke Voorzienigheid hebben ook enkele kleine meisjes toevlucht gevonden: zij waren voorheen gevonden in een prostitutiehuis, zonder de mogelijkheid om toegang te krijgen tot medische zorg of dergelijke. Dit laatste jaar is het leven van deze kinderen grondig veranderd, eindelijk hebben zij de nodige aandacht gekregen, de verzorging en de affectie, en zo, in plaats van verdriet, is op hun gezicht een lach verschenen. Zij zijn open gebloeid, vol rust en vreugde, omdat zij waardig kunnen leven en genieten van

hun jeugd.

En wij, Zusters, wij zijn gelukkig en trots omdat onze kinderen genieten van de mogelijkheid die hen wordt aangeboden voor een betere toekomst.

De allerkleinsten gaan naar de kleuterschool en de lagere school wordt begeleid door de paters Paolini, terwijl de oudsten naar het lyceum gaan. Allen, behalve één van de oudsten, hebben het schooljaar beëindigd met goede of zeer goede resultaten. Dit betekent voor ons en voor hen, een reden te meer om fier te zijn, te meer daar meer dan één meisje een schoolparcours doorlopen heeft met veel onderbrekingen. Van onze kant doen wij alles om te

Zusters werkzaam in Kameroen.

Kameroen

voorzien in wat zij nodig hebben, dat ze voldoende tijd hebben om te studeren, te spelen, te werken en te rusten.

Verder beheert Zuster Celestina een medisch centrum, waardoor onze kinderen kunnen genieten van aangepaste medische zorg.

Een zicht op de toekomst

Wij trachten onze meisjes voor te bereiden op hun toekomstig leven als volwassenen, opdat, éénmaal de school beëindigd, ieder de verantwoordelijkheid voor zichzelf kan opnemen.

De wereld waarin zij moeten leven zal geen fabeltje zijn, maar zal een moeilijke en harde dagelijkse realiteit zijn; daarom leren wij hen de taken die de gewoonte zijn voor vrouwen in de eenvoudige Kameroense familie: koken, de was met de hand doen, het veld bewerken, voor zichzelf en voor de anderen zorgen. Aan onze kleinsten schenken

wij ook de mogelijkheid stilaan hun talenten te ontdekken en ze te ontwikkelen: dit maakt het voor hen gemakkelijker de juiste balans te vinden tussen school en later werk, dat een grotere mogelijkheid biedt om later een waardig leven te leiden, zowel op persoonlijk vlak, als op het vlak van hun toekomstige familie.

Wij leren de vrouwen ook goede maaltijden voor te bereiden.

Missionarissen danken

Titel van het project: Aankoop van kelken, ander heilig vaatwerk en linnengoed voor de sacristie.

R 947/2021

Beste zusters,

Wij hebben het genoegen u onze oprechte dank te betuigen voor het bedrag van 4.420,00 euro dat wij in 2022 hebben ontvangen voor de aankoop van heilig vaatwerk en linnengoed voor onze sacristie.

Wij bevestigen dat het toegekende bedrag precies is gebruikt voor de aankoop van missalen, kazuifels en heilige vaten. Aangezien dergelijke aankopen alleen buiten onze provincie of zelfs buiten het land kunnen worden gedaan, hebben wij lang moeten wachten op de aankomst ervan. U kunt de reden van de vertraging begrijpen. Wij verontschuldigen ons voor de vertraging bij het versturen van ons verslag. Wij ver-

De contemplatieve zusters zijn blij met de liturgische voorwerpen voor hun kapel.

zoeken u vriendelijk dit rapport te ontvangen, gevolgd door de foto's die betrekking hebben op de aanvraag.

Wij danken u nogmaals oprecht voor uw aandacht voor ons verzoek en beloven u onze dagelijkse gebeden voor alle weldoeners.

Toegekend bedrag: 4.420,00 euro

Aankoop van missaal in het Frans	
Aantal 3	750
Aankoop van een missaal in de plaatselijke taal	
Aantal 4	300
Aankoop vierkleurige kazuifel	
Aantal 4	800
Aankoop van heilige vaten	2.100
Aankoop een kruis	150
Aankoop diversen sacristie	200
Transportkosten	120
Totaal	€ 4 420

Missionarissen danken

**Zuster KUPA Marie Rose / Priorin
Ongeschoeide Karmelietessen
Klooster van het Heilige Kind Jezus
Kananga, Dem. Congo.**

Mede namens,

Zuster BAMUE Agnès van de gekruisigde Jezus

Zuster MBUYI Marie
Clémentine de l'Enfant Jésus
Zuster MBUYAMBA
Charlotte Marie van
het Heilig Aangezicht.

Er zijn hier veel ondervoede kinderen.

Wij willen bij deze onze dankbaarheid uiten voor de financiële bijdrage van 7.388 \$USA voor de aankoop van levensmiddelen voor het voedingscentrum om ondervoede kinderen te kunnen voeden.

Met de economische crisis wordt het steeds moeilijker om aan voedsel te geraken. Het aantal ondervoede kinderen neemt echter toe.

Onze dankbaarheid maakt ons verplicht u bij God aan te bevelen in ons gebed.

Rijst	\$ 360
Bonen	\$ 280
Suiker	\$ 654
Soja	\$ 920
Melk	\$ 1.080
Palmolie	\$ 235
Maismeel	\$ 2.236
Vis	\$ 1.050
Vlees	\$ 370
Transport	\$ 203
totaal:	\$ 7.388

Zr. Suzanne Bikengela, Karmelietessen, Klooster H. Jozef, Kananga, Congo Dem

Actieve Karmelietessen zetten zich in voor de minste der minsten.

Uit de Wereldkerk

K A M E - R O E N Yaoundé (Fides)

- In Kameroen is een katholieke priester ontvoerd en vermoord. Pater Olivier Ntσα Ebode werd op 1 maart dood aangetroffen in Obala, een gemeente in het departement Lékié in de centraleregio van Kameroen. Volgens plaatselijke persberichten kwamen in de nacht van 28 februari op 1 maart enkele mannen bij zijn huis aan met het argument dat een familielid van hen ziek was en zijn religieuze diensten nodig had. De priester stemde erin toe met hen in een auto te stappen om naar de plaats van bestemming te gaan. Onderweg werd hij vermoord en uit het voertuig gegooid.

Het lichaam van de priester werd vroeg in de ochtend gevonden en naar het mortuarium van Obala gebracht. Het nieuws van zijn dood veroorzaakte grote ontsteltenis onder de gelovigen van de katholieke kerk en de plaatselijke gemeenschap, waar pater Olivier

bekend stond om zijn inzet voor vrede en sociale rechtvaardigheid.

OEKRAINE

Bisschop Yazlovetskiy: in de wonden van de ver-

zen Jezus zit het lijden van Oekraïne

De hulpbisschop van het diocees Kyiv-Zhytomyr kijkt met hoop op vrede naar het tweede Pasen dat getekend wordt door het conflict: "De meeste mensen, gelovigen en niet gelovigen, voelen dat met Gods hulp deze oorlog zal eindigen".

Iets meer dan één jaar oorlog en twee paasvieringen levend onder beleg. De katholieke gelovigen van de Latijnse ritus in Oekraïne vieren de opstanding van de Heer door uit te zien naar de wedergeboorte, het einde van de angst en de tranen. Hoewel de bommen niet zijn gestopt met vallen, hoewel de angst voor de dood nog steeds ieders dagelijkse routine begeleidt, wordt de hoop versterkt dat er spoedig een einde komt

Bisschop Yazlovetskiy

aan de Russische invasie. "Dit jaar is het anders", bevestigt Monseigneur Oleksandr Yazlovetskiy, hulpbisschop van het bisdom Kyiv-Zhytomyr, aan Vatican News, en legt uit hoe het "de jongeren zijn die ons aansporen om ons te verheugen en in de vrede te geloven": Samenvatting interview met Monseigneur Oleksandr Yazlovetskiy. Excellentie, dit is al het tweede paasfeest dat Oekraïne in oorlog meemaakt. Welke betekenis heeft de feestdag in deze context?

Zeker, deze Pasen is, hoewel het opnieuw tijdens de oorlog wordt beleefd, iets anders dan de vorige Pasen, omdat we nu hoop en geloof hebben dat het conflict met Gods hulp kan eindigen. Ik herinner me dat we vorig jaar Pasen vierden, weliswaar met de vreugde van Christus'

Uit de Wereldkerk

verrijzenis, maar ook met veel verdriet, omdat we niet wisten wat er in ons land zou gebeuren, we vroegen ons af hoe het verder moest, of we als volk nog wel zouden kunnen bestaan. We voelden een grote angst. Nu is het een beetje anders. Ik geloof dat de meeste Oekraïners, gelovigen en niet-gelovigen, toch het gevoel hebben dat deze oorlog met Gods hulp zal eindigen. En zo is Pasen dit jaar ook een beetje anders: de vreugde is sterker omdat de vreugde in de eerste plaats afhangt van de verrijzenis van Christus, maar ook van omstandigheden die ons helpen die vreugde beter te voelen.

De eerste woorden die Jezus na de verrijzenis tot zijn leerlingen sprak, waren 'Vrede zij met u'. Welke betekenis zouden die volgens u hebben als Christus ze nu in Oekraïne zou uitspreken?

We weten dat als iemand jong is, hij gezondheid niet zo waardeert, omdat hij die heeft, en we weten ook dat als die jongere oud wordt, hij zich realiseert dat gezondheid een

prachtige genade was en hij betreurt dat hij die niet genoeg heeft gewaardeerd. Zo is het ook met vrede. Ik denk dat dit woord voor alle volkeren, niet alleen voor Oekraïne, want er zijn meerdere landen die lijden zoals wij, grote waarde heeft. Voor ons betekent het niet alleen de afwezigheid van oorlog, want we hebben ingezien dat zelfs zonder schieten, zelfs zonder echte oorlog, het niet is alsof we vroeger vrede hadden. Natuurlijk is vrede voor ons christenen het hebben van Christus als onze Koning, maar om dat te bereiken moeten we nog steeds bidden.

Svitlana Dukhovych – **Vaticaanstad**

AMERIKA/HAITI - Ontvoerde Claretianer Missionaris is vrij

Port au Prince (Fides)

“W onder boven wonder is hij op

17 februari, na 10 dagen ontvoering, ontsnapt aan zijn ontvoerders”, aldus de overste van de Clareti

Pater Antoine Macaire

aanse missionarissen op de Antillen, pater Fausto Cruz Rosa, over de vrijlating van zijn confrater pater Antoine Macaire Christian Noah, die op 7 februari werd ontvoerd op weg naar zijn gemeenschap in Kazal. De criminele bende achter de ontvoering had een grote som geld geëist als losgeld voor de priester. “Pater Antoine maakt het goed en we zijn erin geslaagd hem over te brengen naar de Dominicaanse Republiek”, voegde de provinciale overste van de Claretijnen eraan toe. “Wij zijn iedereen dankbaar voor de gebeden en de solidariteit die u ons betoont in deze tijd van geweld en onzekerheid voor het Haïtiaanse volk. Van onze kant zullen wij ons blijven inzetten om te dienen”, besloot pater Fausto.

Jongeren en Missie

Samen alles delen

Enrique Bayo

Het delen van wat je hebt is een geweldige manier om een gezin te stichten. Stel je een gezin van vier voor dat in hetzelfde huis woont. Zou het logisch zijn als de moeder wordt versierd met kettingen van goud en zilver en gekleed in merkkleding terwijl haar man en hun kinderen verhongeren door gebrek aan voedsel? Natuurlijk niet, want in een gezin waar liefde circuleert, worden materiële goederen gedeeld, zodat alle leden dezelfde situatie delen, of het nu gaat om armoede of rijkdom. Iedereen zal persoonlijke bezittingen hebben zoals kleding, een bril of een horloge, maar zelfs deze noodzakelijke dingen - en andere die niet echt noodzakelijk zijn - worden gekocht met het economische inkomen waarover het gezin beschikt. Christenen geloven dat alle mensen één grote familie vormen, omdat we allemaal zonen en dochters van God zijn. In deze grote menselijke familie zijn de ongelijkheden tussen rijk en arm echter enorm. Sommigen vergaren enorme rijkdom en anderen leven en sterven in absolute ellende. En het ergste is dat de kloof tussen de één en de ander de afgelopen decennia steeds groter is geworden, waaruit blijkt dat we als mensheid de verkeerde kant op gaan. Toen ik in de Democratische Republiek

Congo woonde, werd de financiële steun die de Comboni-missionarissen ontvingen van buiten het land of van christenen in Congo, in het zogenaamde algemene fonds gestort, waardoor we de goede werking van het apostolaat konden garanderen. We waren met meer dan honderd Comboni-missionarissen uit vele landen in Europa, Afrika en Amerika. Er waren mensen onder ons die uit financieel welvarende gezinnen kwamen en anderen uit zeer eenvoudige gezinnen, maar we hadden allemaal gelijke toegang tot de financiële middelen. Het feit dat iemand meer weldoeners heeft en meer hulp krijgt, geeft hem niet het recht om meer over deze materiële middelen te beschikken. Het was onze manier om in armoede te leven en te groeien als een Comboni-familie. Alles was van iedereen en niemand beschouwde als zijn eigendom wat er in het totale gemeenschappelijke fonds ging, dat met grote discretie en transparantie werd beheerd. Er was wat misbruik omdat we kwetsbare mensen zijn, maar de meesten van ons zagen geld niet als doel, maar als middel, om goede missionaire vruchten te verkrijgen. Eerlijk gezegd ontdekken we dat niets dat we hebben echt van ons is, dat alles een geschenk is, van materiële bezittingen tot onze talenten en capaciteiten. Jezus zei tegen de apostelen "je hebt het gratis ontvangen, geef het gratis". En we zouden veel gelukkiger zijn als we ernaar zouden luisteren en alles wat we zijn en hebben ten dienste stellen van anderen. Maar daarvoor moet je een missionair hart hebben.

Ledochowska Centrum

childerijtje van onze Stichteress de zalige Maria Theresia Ledóchowska aan de muur.

Ledos . . . in Oeganda

Zr. Agata Mech SSPC

Zij heeft nooit een voet gezet buiten het Europese continent, hoewel haar hart brandde van liefde voor de wereld en bijzonder voor de meest behoeftigen en armsten. Zij wilde het kostbaarste weg geven en verspreiden wat zij bezat: haar geloof dat het hart vervult met vrede en hoop om geliefd te zijn en gered te worden. Haar methode om dit te bereiken was het gebed, informatie over de missies te verspreiden en missionarissen te steunen in hun evangelisatie-werk, onderwijs en menselijke vooruitgang om zo ieder mens te verheffen tot de waardigheid, zoals gewild en geschapen door God de Schepper.

De ere-titel 'Moeder van Afrika', gegeven aan de zalige Maria Theresia Ledóchowska, getuigt van haar toewijding aan dat continent. De geschiedenis van haar toewijding en de bijdrage die zij leverde aan de evangelisatie is

veel immenser dat wat wij kunnen beschrijven. Deze toewijding heeft ook een overeenkomstig resultaat: de liefde en dankbaarheid van de Afrikanen die haar leren kennen en voordeel putten uit haar werk. Als voorbeeld stel ik enkele bewijzen voor van Oeganda, waar kinderen worden gedoopt en projecten zijn genoemd naar Maria Theresia Ledóchowska.

'Ledos Junior School'

In één van de smalle straten van Kampala ontmoeten de jonge leraren elkaar met vreugde in het opvanghuis, toegewijd aan de Zalige Maria Teresa, met een naam die naar haar refereert: 'Ledos'. Het tehuis kan opvang bieden aan 70 kinderen tussen 4 en 6 jaar. Enkelen blijven overnachten van maandag tot vrijdag. De ouders behoren over het algemeen tot de werkende klasse, niet echt welgesteld. Zij betalen een deel van de kosten. Voor de maaltijden,

Ledochowska Centrum

die de kinderen iedere dag ontvangen, vraagt de directie van het centrum giften aan bedrijven en weldoeners.

Onmiddellijk bij de ingang staan twee borden, die de kinderen mooie manieren en beleefdheid duidelijk maken. Het verwarmt het hart om te weten dat op deze plaats de kinderen wordt ingeprent het belang van een vredelievende houding: door de vriendelijkheid en een respectvolle taal. Een goed begin!

'Ledos Medical Centre'

Wij gaan dan verder, nog steeds in de stad Kampala, tot wij aankomen aan een klein medisch centrum ook met de naam 'Ledos'.

Aan de ingang hangt een foto van de Zalige Maria Theresia Ledóchowska.

Onze Generale Overste, Moeder Celine met een assistente, Zr. Agatha tijdens een visitaatie.

Hier groet ons een jong medisch team (waaronder ook vrouwelijke artsen), laboratorium assistenten en administratief personeel. Wij zijn verrast door de nauwe ruimten, de kleine kamertjes, de eenvoudige en armoedige omstandigheden, de schaarste aan materiaal. Er heerst nochtans een geest van bekwaamheid, van inzet en van grote hoop. Zijzelf vertellen ons als volgt over het medisch centrum:

Het medisch centrum LEDOS is een eenheid van volksgezondheid, erkend en toegestaan door het Ministerie van Gezondheid om algemene en gespecialiseerde medische diensten te leveren. De structuur is in dienst gegaan op 1 januari 2021 en beheert een ambulante en verblijfskliniek, die 24/24 u is geopend, en een apotheek. Het centrum werd gesticht door 6 artsen/partners.

Het medisch centrum LEDOS werkt 7 dagen op 7 (24/7), met een toegewijd team van professioneel personeel, dat diensten van algemene geneeskunde, laboratoriumonderzoek, diagnose met beeldvorming, verloskunde, familieplanning, pre- en postnatale begeleiding, algemene chirurgie, ambulante behandeling met pediatrie, gynaecologie en radiologie levert. Verder vinden de patiënten bovenop de medische zorg een luisterend oor, betrouwbaarheid, optimisme en onbaatzuchtige dienstbaarheid.

Het Medisch Centrum LEDOS biedt verschillende diensten aan, waaronder recovery, kindervelzijn-dienst, pre-natale en moeder-zorg. Omwille van de geografische ligging - in de buitenwijk van de hoofdstad - dicht bevolkt zowel door de eigen bewoners als door de vreemdelingen/vluchtelingen, komend uit Somalië, de Democratische Republiek Congo en Eritrea, die medische zorg nodig hebben voor een schappe-

Ledochowska Centrum

lijke prijs, trachten wij tegemoet te komen aan de situatie voor zover het mogelijk is.

In de laatste twee jaar heeft LEDOS opmerkelijke prestaties en resultaten geleverd: zij bezocht patiënten en schonk medische consultaties aan studenten tegen laag tarief, schonk vaccinaties en gratis immunisaties alsook diensten aan de materniteit, wat betekent hulp bij een bevalling, voor zeer lage prijzen.

Het Medisch Centrum LEDOS kijkt echter aan tegen een reeks problemen, die efficiënte en tijdige uitrusting betreffen, en in verband met de kwaliteit van de sanitaire installaties en die daarom de realisatie van onze dromen beïnvloeden:

- Gebrek aan apparatuur voor het operatie-kwartier
- Gebrek aan enkele apparaten in het laboratorium
- Gebrek aan spoed-ambulance; bij verwikkelingen kunnen wij niet onmiddellijk de patiënt vervoeren naar een groter ziekenhuis.
- Gebrek aan ziekenhuiskamers ingericht voor recovery en neo-natale afdeling.

Deze problemen hebben een beduidende impact op onze dienstverlening. Wij allen werken zij aan zij voor het welzijn van de mensen die rekenen op onze hulp. Ondersteuning om de infrastructuur te verbeteren zou voor ons niet alleen een economische versterking maar ook een vermeerdering van hoop en van onze dromen zijn, om deze werken te kunnen verwezenlijken.

Aan het einde van ons bezoek verzamelt het personeel zich rondom ons. Ze vragen ons om samen te bidden en deze plaats te zegenen. Wij doen het met vreugde. Wij zijn ontroerd . . . Wij verzekeren hen het aan u allen te laten weten, lieve lezers – dat er goede dingen gebeuren op deze plek en we zou-

den dankbaar zijn als u ons zou willen helpen om wat geld in te zamelen en zo deze jonge dokters te steunen die alleen maar hun goede wil in overvloed hebben.

'Maria Teresa Ledochowska College'

De dag nadien reizen we naar Lugazi, een klein dorp 45 km ten Oosten van Kampala. Langs de weg zien we uitgestrekte plantages van thee. Verlicht door de zon geeft het een prachtig uitzicht. Aangekomen aan de omgeving van het dorp stoppen we voor de boog aan de ingang van het dorp: een indrukwekkend informatiebord duidt aan

Zr Agata in het practicum lokaal van de school

Ledochowska Centrum

dat het college waar we verwacht worden, is toegewijd aan Maria Theresia Ledóchowska.

Pas binnen merken we dat we onze opvatting van 'college van hoog niveau' en van 'moderne computerruimte' moeten bijstellen. Dezelfde woorden, hoe ver van de realiteit . . .

Nochtans studeren er 400 jongeren. Ze leren vol enthousiasme en inzet – ook omdat dit voor velen één van de weinige mogelijkheden is.

Mijnheer Henry Makanga, stichter en directeur van de school, is onze gids. Hij toont ons dus de klaslokalen, de kunstklas en de computerklas, een kledingkast vol boeken, die dienst doet

als bibliotheek, de slaapzalen voor jongens en voor meisjes. Wij zien de foto's van Maria Theresia Ledóchowska op een goed zichtbare plaats hangen. Bij het complex van het college hoort ook een kleine kapel. Alles opgetrokken met spaargeld van de kleine familie Makanga.

In het verleden werkte directeur Makanga als ambtenaar. Vele jaren verlangden hij en zijn echtgenote om kinderen te krijgen. Maar het was ijdele hoop. Eén van hun kennissen, die hun verdriet zag, gaf hun een prentje van de zalige Maria Theresia Ledóchowska met een gebed en de raad haar tussenkomst af te smeken. Zo gezegd, zo gedaan. Enke-

Ledochowska Centrum

le tijd later werd hun een dochter geboren: een geschenk uit de hemel.

Toen directeur Makanga in pensioen ging, was hij nog vol energie en dacht er over na om Maria Theresia Ledóchowska te bedanken door iets op te richten dat zou bijdragen aan het welzijn van kinderen.

Zo investeerde hij zijn spaargeld in de bouw van een college.

Vandaag heeft hij een groep leraren in dienst en de studenten van het college kunnen opscheppen over de successen in de school-olympiade. De leidraad van het college is om "een groot academicus te zijn in het land en de inwoners op te voeden door een positieve invloed op de omvorming van de gemeenschap door de vrede en door ontwikkeling."

De kapel toegewijd aan de Zalige Maria Theresia.

Eén van de vele 'devoti' MTL

Elke dag komen de leraren en de leerlingen samen om een kort gebed te bidden en een hymne te zingen ter ere van de Zalige Maria Theresia Ledóchowska. De geest van vertrouwen en dankbaarheid vormen deze toekomstige generatie. Helaas zijn we er geweest in de vakantietijd, zo hebben wij niet kunnen deelnemen aan deze dagelijkse viering. Lieve lezers, tussen zovele oorlogen, conflicten, moeilijkheden en geweld, bloeien de mooie dingen. Wij bidden, moge dit volk van goede wil niet de moed verliezen.

Indien u deze projecten wilt steunen met een gift, vermeldt dit dan met het kenwoord:

Ledos-3.

In het voetspoor van enkele getuigen

Eén van de vele 'devoti' MTL

In het voetspoor van enkele getuigen

Door *Elisabetta Zucchelli Cattani*

In de maand augustus zijn enkele leden van de universitaire missionaire gemeenschap van Poznán in Polen naar Oeganda gegaan om enkele belangrijke plaatsen te bezoeken: waaronder het lepra-centrum van Jinja, gesticht door de arts Wanda Blenska en het heiligdom der martelaren te Munyonyo, opgedragen aan de 22 Ugandese martelaren. Zij waren vergezeld van een priester, een diaken en een zuster van H. Petrus Claver.

Moeder van de leprosen

Deze beide plaatsen zijn verbonden met Polen, meer bepaald Poznán, de stad waar Wanda Blenska is geboren (°1911): een dokter, gespecialiseerd in de verzorging van lepra. Zij stichtte en leidde van 1951 tot 1994 een structuur voor de behandeling van deze vreselijke ziekte. Mettertijd is het een modern therapeutisch en vormingscentrum ge-

worden voor dokters en assistenten, met een ziekenhuis van 100 bedden en een afdeling voor kinderen, een diagnose-afdeling, huizen voor melaatsen en een kerk.

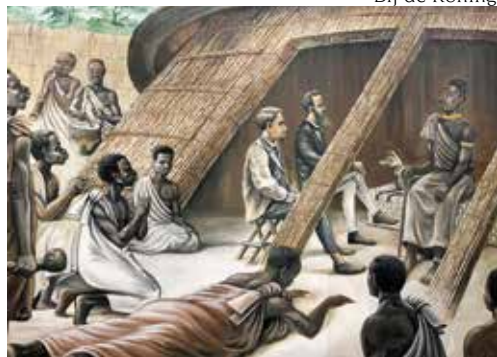
Filip Luczak, een lid van de groep verwoordt het aldus: "wij zijn onze missionaire ervaring begonnen in Jinja, waar dokter Wanda Blenska leefde en werkte. Twee verpleegsters waren onze gids: zij hebben haar gekend en werkten met dokter Blenska. Ook vele dokters, sanitair personeel en zelfs enkele patiënten herinneren zich de 'doktá', die ze liefdevol 'dziadzia' noemden (uit de luganda-taal: oma, oude dame). Enkelen gingen er prat op dat de Doktá hen bijvoorbeeld een voet had geamputeerd, om hen van lepra te redden".

In 1993 keerde dokter Blenska naar Poznan terug, waar ze stierf op de leeftijd van 103 jaar. Paus Johannes Paulus II noemde haar "ambassadrice van het lekenapostolaat" en in 2020 werd de causa voor de zaligverklaring geopend.

De 22 Oegandese martelaren

De groep heeft ook het heiligdom van de martelaren in Munyonyo, in Uganda,

Bij de Koning

Filip Luczak

de martelaren in Munyonyo, in Uganda, bezocht, thans toegewezen door het Vaticaan aan enkele Poolse franciscanen. De Kerk ontstond op de plaats, waar in 1886, twee meest nabije medewerkers van koning Mwanga het leven verloren, omdat ze de kracht hadden hem te vermanen om zijn zondig leven te verlaten. Het heiligdom is recent opgetrokken: er zijn verschillende mooie paadjes tussen planten en bloemen aangelegd, om de geschiedenis der martelaren te bemediteren.

Filip Luczak voegt er nog aan toe: “het is opmerkelijk dat de Oegandese martelaren allen leken zijn gebleven. Toen de koning de missionarissen heeft buiten gedreven, is Charles Lwanga catechist geworden en hij leidde de gebeden vlak vóór hij als eerste gedood werd en nadien verbrand samen met de anderen.

Een bijzonder seminarie

Uiteindelijk heeft de groep van Poznan tijd doorgebracht bij het klein seminarie van Bukalasa in het bisdom Masaka, dat één van de oudste seminaries is van het land, opgericht voor - zowel religieus als praktisch - vormingscentrum voor lokale priesters. Het wordt beschouwd als het eerste modern lyceum, zowel in Oeganda als in het sub-Sahara deel van Afrika: de toekomstige priesterkandidaten leren, naast de theologie, de kunst om de grond te bewerken en dieren te kweken, omdat zij, na de priesterwijding, eveneens landbouwactiviteit moeten doen, zodat de parochie-gemeenschap kan leren van hun voorbeeld. Het grootste deel van de parochies in die zone zijn landbouwdorpen, waar de parochie een stuk grond krijgt om te bewerken, dat hen toelaat, tenminste gedeeltelijk, zelfvoorzienend te zijn.

In het voetspoor van enkele getuigen

Filip Luczak

En meer, de gewassen leveren voedsel voor het personeel en de studenten, verlagen de schoolkosten en zijn zo een concrete hulp voor de families.

De groep heeft samengewerkt met de mensen van de missiepost op het veld: "wij hielpen een hand op de boerderij van het seminarie, onze hulp bij het landbouwwerk was noodzakelijk en nuttig omdat het de laatste dagen waren voor het regenseizoen, want hoe meer ze konden geplant krijgen, hoe meer hoop ze kregen op een overvloedige oogst in december. De mensen van de missiepost konden maar niet begrijpen hoe het kwam dat de blanken samenwerkten met hen zonder salaris."

Met de hand aanraken, met eigen ogen zien

De ervaring van een bedevaart en nabij-

heid bij het Oegandese volk, heeft een merkteken achtergelaten in het hart van de Poolse reizigers: "de betovering van de natuur herinnert ons er aan dat wij ons op duizenden kilometers van Europa bevinden, maar de dagelijkse H. Mis, gecelebreerd in het Engels met gezangen in het Luganda, zeggen ons dat wij ondanks de uiterlijke verschillen deel uitmaken van dezelfde Katholieke Kerk. Zelfs enkele liederen hadden dezelfde melodie als liederen, die wij hier kennen. Deze reis was voor ons een belangrijk moment van missionaire ervaring, omdat wij met onze eigen ogen hebben kunnen zien, wat wij tot nu toe enkel zagen op foto, opgestuurd door missionarissen, dat wil zeggen, de vruchten van onze inzet en van ons gebed zijn tot een goed einde gebracht.

Het doet zo goed om anderen te helpen . . .

In mei 2023 vieren we:

- 1. H. Jozef Arbeider
- 18. Hemelvaart van de Heer
- 28. Pinksteren – Nederdaling H. Geest
- 29. Tweede Pinksterdag

H. Maria, Moeder van de Kerk

In juni 2023 vieren we:

- 11. Sacramentsdag
- 16. H. Hart van Jezus
- 24. Geboorte van H. Johannes de Doper
- 29. Heiligen Petrus en Paulus

Bij de voorpagina: Misdiensuur Congo Dem. Foto SSPC

Bij de achterpagina: Kameroen. Foto SSPC

Laat ons bidden voor onze overledenen

Onze medezusters:

Zr. Marta Ogbeni, 77 jaar, Olo Nigeria.

